Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0286

Wpływ sztucznej inteligencji na sektor finansowy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2025 r. w sprawie wpływu sztucznej inteligencji na sektor finansowy (2025/2056(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 9 kwietnia 2025 r. zatytułowany „Plan działania na rzecz kontynentu sztucznej inteligencji” (COM(2025)0165),

– uwzględniając komunikat Komisji z 24 września 2020 r. w sprawie europejskiej strategii w zakresie finansów cyfrowych (COM(2020)0591),

– uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) z 25 lutego 2025 r. pt. „Artificial intelligence in EU investment funds: adoption, strategies and portfolio exposures” [Sztuczna inteligencja w funduszach inwestycyjnych UE: wdrożenie, strategie i ekspozycja portfela],

– uwzględniając publiczne oświadczenie ESMA z 30 maja 2024 r. w sprawie wykorzystania sztucznej inteligencji (SI) w świadczeniu detalicznych usług inwestycyjnych,

– uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) z 10 lutego 2025 r. pt. „Impact Assessment of EIOPA’s Opinion on AI governance and risk management” [Ocena skutków opinii EIOPA w sprawie zarządzania sztuczną inteligencją i zarządzania ryzykiem],

– uwzględniając sprawozdanie EIOPA z 30 kwietnia 2024 r. pt. „Report on the digitalisation of the European insurance sector” [Sprawozdanie w sprawie cyfryzacji europejskiego sektora ubezpieczeń],

– uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) z 29 listopada 2024 r. pt. „Risk Assessment Questionnaire (RAQ) – Autumn 2024” [Kwestionariusz oceny ryzyka – jesień 2024 r.],

– uwzględniając sprawozdanie EUNB z 4 sierpnia 2023 r. pt. „Machine learning for internal rating-based models” [Uczenie maszynowe na potrzeby wewnętrznych modeli ratingowych],

– uwzględniając artykuł z 26 lutego 2024 r. Elizabeth McCaul, członkini Rady ds. Nadzoru Europejskiego Banku Centralnego (EBC), zatytułowany „From data to decisions: AI and supervision” [Od danych do decyzji: Sztuczna inteligencja i nadzór],

– uwzględniając publikację EBC z 7 maja 2024 r. pt. „The rise of artificial intelligence: benefits and risks for financial stability” [Rozwój sztucznej inteligencji: korzyści i zagrożenia dla stabilności finansowej],

– uwzględniając dokument roboczy Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju z 15 grudnia 2023 r. pt. „Generative Artificial Intelligence in finance” [Generatywna sztuczna inteligencja w sektorze finansowym],

– uwzględniając sprawozdanie Banku Rozrachunków Międzynarodowych z 12 grudnia 2024 r. pt. „Regulating AI in the financial sector: recent developments and main challenges” [Regulacja sztucznej inteligencji w sektorze finansowym: ostatnie zmiany i główne wyzwania],

– uwzględniając sprawozdanie Banku Rozrachunków Międzynarodowych z 13 czerwca 2024 r. pt. „Intelligent financial system: how AI is transforming finance” [Inteligentny system finansowy: jak sztuczna inteligencja zmienia sektor finansowy],

– uwzględniając sprawozdanie panelu ekspertów wysokiego szczebla grupy G-7 z 19 grudnia 2024 r. pt. „Artificial Intelligence and Economic and Financial Policymaking” [Sztuczna inteligencja i kształtowanie polityki gospodarczej i finansowej],

– uwzględniając sprawozdanie Rady Stabilności Finansowej z 14 listopada 2024 r. pt. „The Financial Stability Implications of Artificial Intelligence” [Skutki sztucznej inteligencji dla stabilności finansowej],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1624 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu[1],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz

---

1 Dz.U. L, 2024/1624, 19.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj.

zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji)[2],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011[3] (akt w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)[4],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń[5] (dyrektywa w sprawie dystrybucji ubezpieczeń),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012[6] (rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE[7] (dyrektywę w sprawie rynków instrumentów finansowych),

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych,

---

2 Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj.

3 Dz.U. L 333 z 27.12.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj.

4 Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.

5 Dz.U. L 26 z 2.2.2016, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/97/oj.

6 Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/600/oj.

7 Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj.

zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012[8] (rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE[9] (dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010[10] (dyrektywa dotycząca zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi),

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II)[11],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS)[12],

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniającą dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającą dyrektywę 2007/64/WE[13] (dyrektywa w sprawie usług płatniczych),

---

8 Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.

9 Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj.

10 Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/61/oj.

11 Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/138/oj.

12 Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/65/oj.

13 Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj.

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2022 r. w sprawie sztucznej inteligencji w epoce cyfrowej[14],

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0225/2025),

A. mając na uwadze, że unijny akt w sprawie sztucznej inteligencji wprowadza pierwsze na świecie kompleksowe ramy regulacyjne dotyczące tej technologii;

B. mając na uwadze, że w pkt 5 lit. b) i lit. c) załącznika III do aktu w sprawie sztucznej inteligencji zdefiniowano dwa przypadki użycia w sektorze usług finansowych odznaczające się wysokim ryzykiem, a mianowicie wykorzystanie systemów sztucznej inteligencji do punktowej oceny kredytowej i oceny zdolności kredytowej konsumentów oraz wykorzystanie ich do oceny ryzyka i wyceny ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych;

C. mając na uwadze, że w akcie w sprawie sztucznej inteligencji system SI definiuje się jako system maszynowy, który został zaprojektowany do działania z różnym poziomem autonomii po jego wdrożeniu oraz który może następnie wykazywać zdolność adaptacji, a także który – na potrzeby wyraźnych lub dorozumianych celów – wnioskuje, jak generować na podstawie otrzymanych danych wejściowych wyniki, takie jak predykcje, treści, zalecenia lub decyzje, które mogą wpływać na środowisko fizyczne lub wirtualne;

D. mając na uwadze, że „model SI ogólnego przeznaczenia” jest zdefiniowany jako model SI, w tym model trenowany dużą ilością danych z wykorzystaniem nadzoru własnego na dużą skalę, który wykazuje znaczną ogólność i jest w stanie kompetentnie wykonywać szeroki zakres różnych zadań, niezależnie od sposobu, w jaki model ten jest wprowadzany do obrotu, i który można zintegrować z różnymi systemami lub aplikacjami niższego szczebla – ale nie obejmuje modeli SI, które są wykorzystywane na potrzeby działań w zakresie badań, rozwoju i tworzenia prototypów przed wprowadzeniem ich do obrotu;

E. mając na uwadze, że w zakres definicji systemu sztucznej inteligencji nie wchodzą systemy wykorzystywane do udoskonalania optymalizacji matematycznej lub przyspieszenia i aproksymacji tradycyjnych sprawdzonych metod optymalizacji, takich jak metody regresji liniowej lub logistycznej;

Stan wdrożenia sztucznej inteligencji w usługach finansowych

---

14 Dz.U. C 465 z 6.12.2022, s. 65.

1. odnotowuje szerokie i zróżnicowane przyjęcie SI w całym sektorze usług finansowych UE, przy czym instytucje finansowe od dłuższego czasu wykorzystują klasyczne uczenie maszynowe, a obecnie stopniowo eksperymentują z wykorzystaniem generatywnej SI, w tym dużych modeli językowych i innych modeli ogólnego przeznaczenia, jako narzędzi wsparcia; podkreśla, że większość obecnych przypadków użycia SI ma na celu usprawnienie procesów zaplecza administracyjnego, przy czym większość z nich to raczej proste rozwiązania niewymagające nakładów; zauważa jednak, że wykorzystanie SI do oceny zdolności kredytowej osób fizycznych lub do ustalania ich punktowej oceny kredytowej, obecnie zdefiniowane jako wysoce ryzykowne w akcie w sprawie SI, jest powszechne i coraz częstsze; podkreśla, że wdrażanie w pełni autonomicznych systemów SI w sektorze finansowym powinno podlegać nadzorowi ze strony człowieka[15]; zauważa, że instytucje finansowe nadal badają przypadki użycia obejmujące modele GPAI, których większa złożoność wiąże się z wyższym ryzykiem operacyjnym i braku zgodności, ale zauważa również, że zastosowania te w dużej mierze pozostają na etapie testowania;

2. uważa, że sztuczna inteligencja stanowi dla instytucji finansowych UE ważną okazję do opracowania bardziej innowacyjnych produktów, usprawnienia działań i poprawy konkurencyjności w skali globalnej; podkreśla, że wykorzystanie SI w usługach finansowych może przynieść korzyści społeczne, w tym skuteczniejsze wykrywanie nadużyć finansowych i zapobieganie im, kontrole w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy i kontrole sankcji, wsparcie klienta, monitorowanie transakcji, spersonalizowane doradztwo finansowe, gromadzenie, analizę i sprawozdawczość w zakresie ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego, modele i strategie handlowe, pomoc w przestrzeganiu przepisów, nadzór rynku i monitorowanie nadużyć; uważa, że wykorzystanie SI w sektorze finansowym powinno zapewniać równowagę między innowacyjnością i konkurencyjnością z jednej strony a zarządzaniem ryzykiem, ochroną konsumentów i stabilnością finansową z drugiej strony; podkreśla, że korzyści płynące ze stosowania SI w usługach finansowych powinni odnosić przede wszystkim klienci końcowi, na przykład dzięki niższym cenom, lepszemu zakresowi ochrony, lepszemu doradztwu finansowemu, większemu włączeniu finansowemu i większemu dostępowi finansowemu oraz poprawie wiedzy finansowej;

3. zauważa, że istnieje również ryzyko związane ze stosowaniem sztucznej inteligencji w usługach finansowych; podkreśla, że przed niedawnym przełomem w dziedzinie dużych modeli językowych

---

15 Kwestionariusz EUNB dotyczący oceny ryzyka, jesień 2024 r.; sprawozdanie EIOPA w sprawie cyfryzacji europejskiego sektora ubezpieczeń; sprawozdanie ESMA na temat sztucznej inteligencji w funduszach inwestycyjnych UE.

ryzyko to wynikało z jakości, dokładności i reprezentatywności danych, na podstawie których trenowano modele, ponieważ wyniki SI niebędącej takim modelem są tak wiarygodne jak dane wejściowe; podkreśla, że niska jakość danych może prowadzić m.in. do wyników dyskryminacyjnych, niewłaściwej sprzedaży i nasilenia uprzedzeń systemowych, podczas gdy modele nieprzejrzyste i złożone mogłyby prowadzić do naruszeń prywatności i wykluczenia konsumentów podatnych na zagrożenia, na przykład poprzez dyskryminację cenową, zwiększając tym samym istniejące ryzyka lub tworząc nowe; podkreśla, że duże modele językowe wprowadzają znaczne zagrożenia dodatkowe, które mogą być trudne do zmierzenia, w tym halucynacje modeli, nawet w przypadku wysokiej jakości danych szkoleniowych; podkreśla, że takie zagrożenia i wyniki muszą być skutecznie ograniczane; zauważa ponadto wyzwania związane z podatnościami na zagrożenia cyberbezpieczeństwa i wyjaśnialnością systemów sztucznej inteligencji; podkreśla w związku z tym potrzebę zapewnienia solidnego zarządzania danymi, rygorystycznego testowania i dokumentowania modeli SI, a także utrzymania roli człowieka w systemie i wysokich standardów przy stosowaniu systemów sztucznej inteligencji w zastosowaniach skierowanych do konsumentów;

4. rozumie, że aby zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami przekrojowymi i sektorowymi, instytucje finansowe przyjęły wyważone podejście do opracowywania, testowania i wdrażania systemów SI; podkreśla, że to ostrożne podejście może również wynikać z braku znajomości popytu ze strony klientów oraz ze zmian ich oczekiwań i czynników ryzyka, które zarysowano powyżej;

5. podkreśla, że rozwój SI wiąże się z wyzwaniami dla organów nadzoru, mając na względzie zwłaszcza brak wystarczającej wiedzy fachowej i adekwatnych narzędzi technologii nadzorczych dostosowanych do SI pozwalających ocenić zaawansowane modele uczenia maszynowego i generatywnej SI; wzywa europejskie i krajowe organy nadzoru do dostosowania się do rosnącego wykorzystania SI w usługach finansowych oraz do monitorowania, oceny i ograniczania ryzyka dla konsumentów i stabilności finansowej, mając jednocześnie na uwadze, że nie należy zniechęcać do innowacji poprzez nieproporcjonalne obciążenia związane z przestrzeganiem przepisów lub nadmiernie nakazowe podejście regulacyjne;

6. zauważa, że koncentracja wśród dostawców usług SI, którzy oferują doradztwo inwestycyjne, może prowadzić do zachowań stadnych, napędzanych podobnymi modelami i ograniczonym charakterem źródeł danych; wzywa europejskie i krajowe organy nadzoru do monitorowania tych zagrożeń i instytucji finansowych w celu uwzględnienia ich przy opracowywaniu narzędzi SI;

7. zwraca uwagę na zależność podmiotów finansowych UE od dostawców technologii będących osobą trzecią (TPP) w zakresie hostingu i opracowywania modeli SI oraz podkreśla, że jeśli chodzi o te usługi większość przedsiębiorstw finansowych jest zależna jedynie od kilku TPP, co może prowadzić do ryzyka koncentracji i zmniejszać siłę przetargową instytucji finansowych podczas negocjowania lub zmiany warunków umownych dotyczących usług SI; przestrzega przed poleganiem na niewielkiej liczbie dostawców danej usługi może prowadzić do ryzyka systemowego w przypadku zakłóceń w funkcjonowaniu tej usługi, zwłaszcza jeżeli nie jest możliwe szybkie przeniesienie się do alternatywnych dostawców;

8. zauważa, że niedawno uchwalony akt w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej (DORA) zobowiązuje instytucje finansowe do wdrożenia środków mających na celu ograniczenie ryzyka koncentracji wynikającego z zewnętrznych dostawców technologii informacyjno-komunikacyjnych, w tym planów awaryjnych i ustaleń zapewniających ciągłość działania; zwraca się do Komisji i Europejskich Urzędów Nadzoru o ocenę w szczególności wykonalności stosowania strategii wyjścia i przepisów przejściowych określonych w DORA w odniesieniu do modeli SI obsługiwanych przez infrastrukturę dostawców zewnętrznych; zwłaszcza w związku ze znacznym stopniem uzależnienia od dostawców zewnętrznych z państw trzecich;

9. podkreśla, że do rozwoju i wdrażania SI przedsiębiorstwa UE muszą być w stanie wykorzystywać istniejącą infrastrukturę chmur obliczeniowych; wzywa do aktywnego rozpoznania możliwości wzmocnienia kompatybilności i interoperacyjności modeli SI i ram zgodności z modelami międzynarodowych partnerów o podobnych poglądach, zwłaszcza tymi, którzy dążą do zapewnienia równie solidnych gwarancji regulacyjnych, zapewnienia instytucjom finansowym UE utrzymania dostępu do narzędzi i dostawców SI oraz z myślą o kształtowaniu zrównoważonych standardów globalnych przy jednoczesnym zagwarantowaniu europejskim przedsiębiorstwom pewności prawa;

10. popiera inicjatywy mające na celu pobudzenie rozwoju sztucznej inteligencji i chmur obliczeniowych w UE, zwłaszcza z myślą o rozwijaniu usług SI w pełni zgodnych z unijnymi ramami ochrony danych i praw podstawowych, przy jednoczesnym wzmocnieniu strategicznej autonomii i odporności;

Otoczenie regulacyjne sztucznej inteligencji w usługach finansowych

11. podkreśla, że sektor usług finansowych jest ściśle uregulowany i podlega wielu przepisom sektorowym zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym, które wymagają od podmiotów zarządzania ryzykiem w różnych obszarach, m.in. w zakresie ochrony danych,

pochodzenia danych, ich jakości, zarządzania danymi, odporności operacyjnej, outsourcingu, ryzyka modelu, dyskryminujących wyników oraz ryzyka rynkowego i kredytowego, które razem tworzą ramy wdrażania SI i zarządzania nią w sektorze usług finansowych[16]; podkreśla jednak znaczenie stałego monitorowania luk regulacyjnych i zmieniających się przypadków użycia SI w sektorze finansowym, zwłaszcza pod kątem ochrony praw konsumentów i prawa do prywatności;

12. zauważa, że UE przyjęła podejście do regulacji SI w większym stopniu oparte na analizie ryzyka niż inne jurysdykcje; podkreśla, że chociaż może to stwarzać wyzwania w zakresie przyjmowania i rozwoju SI w usługach finansowych, stwarza również możliwość budowania zaufania i wspierania innowacji, pod warunkiem że ramy te zostaną doprecyzowane i wdrożone w sposób zwiększający pewność prawa, proporcjonalność i zaufanie rynku; dostrzega, że akt w sprawie sztucznej inteligencji nie został jeszcze w pełni wdrożony, a jego praktyczne skutki ocenione;

13. przypomina, że akt w sprawie sztucznej inteligencji wyraźnie bierze pod uwagę istniejący dorobek prawny w dziedzinie usług finansowych i ma na celu uniknięcie zbiegu wymogów, w szczególności w odniesieniu do procesów zarządzania wewnętrznego i zarządzania jakością, poprzez umożliwienie ograniczonych odstępstw dla instytucji finansowych, w zakresie, w jakim na mocy unijnych przepisów dotyczących usług finansowych określono wymogi równoważne; wyraża jednak zaniepokojenie, że dochodzi do zachodzenia zbiegów przepisów i braku wystarczających wytycznych dotyczących interpretacji rzeczonych zbiegów przepisów i ich interakcji, powodujących nadmierną złożoność, obciążenia związane z przestrzeganiem przepisów i niepewność prawa, które utrudniają tym samym upowszechnienie SI w sektorze usług finansowych; podkreśla znaczenie zagwarantowania ram prawnych, regulacyjnych i administracyjnych opartych na pewności, przewidywalności i stabilności; zauważa, że rozszerzająca, a nie proporcjonalna, wykładnia aktu w sprawie sztucznej inteligencji może prowadzić do nadmiaru wymogów zgodności dla instytucji finansowych i powodować niepewność prawa; dostrzega wyzwanie wynikające z faktu, że agencje nadzoru mają różne interpretacje prawne i oczekiwania w zakresie stosowania wspólnotowego dorobku

---

16 przykładami przepisów sektorowych są między innymi, ale nie tylko: rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych, dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, dyrektywa Wypłacalność II, dyrektywa w sprawie dystrybucji ubezpieczeń, rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych, dyrektywa w sprawie rynków instrumentów finansowych, akt w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej, dyrektywa dotycząca zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, dyrektywa UCITS i dyrektywa o usługach płatniczych, a także towarzyszące im wytyczne i regulacyjne standardy techniczne europejskich agencji nadzoru.

prawnego, które prowadzą do fragmentacji jednolitego rynku; zwraca się do Komisji i właściwych organów krajowe o zidentyfikowanie i wyeliminowanie wszelkich niespójności w trakcie wdrażania aktu w sprawie sztucznej inteligencji oraz w ramach przyszłego pakietu zbiorczego dotyczącego technologii cyfrowych;

14. popiera zalecenie zawarte w akcie w sprawie sztucznej inteligencji dotyczące wyznaczenia właściwych organów finansowych jako organów nadzoru rynku w odniesieniu do systemów sztucznej inteligencji wykorzystywanych w usługach finansowych uznawanych za obarczone wysokim ryzykiem; zauważa jednak, że za nadzorowanie systemów sztucznej inteligencji innych niż systemy wysokiego ryzyka odpowiedzialne będą inne właściwe organy krajowe; dostrzega wyzwania wynikające z funkcjonowania wielu agencji nadzorczych właściwych do stosowania dorobku prawnego UE; dostrzega ponadto wyzwania wynikające z różnych interpretacji prawnych i oczekiwań różnych agencji nadzoru, które mogą prowadzić do fragmentacji jednolitego rynku;

15. zachęca organy nadzorcze do nasilenia koordynacji, współpracy i wymiany informacji, aby uniknąć sporów jurysdykcyjnych; wzywa ponadto Komisję i organy nadzoru do zacieśnienia współpracy z partnerami międzynarodowymi na globalnych forach normalizacyjnych w celu zapewnienia zbieżności i uniknięcia fragmentacji podejść regulacyjnych, a także do zadbania o to, by UE dotrzymała kroku globalnym zmianom regulacyjnym i dostosowała się do nich;

16. zauważa, że ogólne rozporządzenie o ochronie danych i zawarte w nim wymogi dotyczące minimalizacji danych, ograniczenia celu, zgody klientów i przetwarzania danych osobowych przez instytucje finansowe nakładają ograniczenia na wykorzystywanie SI w usługach finansowych; uważa, że potrzebna jest właściwa równowaga między czerpaniem korzyści ze stosowania SI w usługach finansowych a ochroną danych konsumentów;

Zalecenia dotyczące zapewnienia odpowiedzialnego wykorzystania sztucznej inteligencji w usługach finansowych

17. ubolewa, że UE pozostaje w tyle pod względem innowacji i inwestycji w SI, o czym świadczy otrzymanie przez unijne przedsiębiorstwa opracowujące modele ogólnego przeznaczenia w latach 2018–2023 finansowania wysokiego ryzyka w wysokości jedynie 33 mld EUR, w porównaniu z ponad 120 mld EUR otrzymanymi przez ich odpowiedników amerykańskich[17]; uważa, że sektor usług finansowych, który przecież przeznacza najwięcej środków na usługi i produkty ICT, może odegrać rolę katalizatora w mobilizowaniu

[17] Christine Lagarde, „The transformative power of AI”, 2025, https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2025/html/ecb.sp250401_1~d6c9d8df11.en.html.

prywatnych inwestycji w SI; w kontekście powolnych inwestycji w SI w sektorze finansowym UE wzywa do przedstawienia ambitnej propozycji ożywienia europejskiej sceny kapitału wysokiego ryzyka w ramach unii oszczędności i inwestycji;

18. wzywa Komisję do zapewnienia jasnych i praktycznych wytycznych, opracowanych w porozumieniu z europejskimi i krajowymi organami nadzoru oraz zainteresowanymi stronami, w sprawie stosowania obowiązujących przepisów dotyczących usług finansowych w odniesieniu do stosowania SI; uważa, że wyjaśnienia te powinny umożliwić wykorzystanie SI w sektorze usług finansowych, w tym w sposób etyczny, odpowiedzialny i przejrzysty; apeluje o spójne definicje i uproszczenie ram regulacyjnych, aby uniknąć powielania wymogów, m.in. wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie oceny ryzyka, oraz przestrzega przed podejściem niezróżnicowanym, które nakładałoby nieproporcjonalne obciążenia na mniejsze i średnie instytucje finansowe; podkreśla potrzebę właściwej równowagi między odpowiedzialnym wykorzystaniem SI a zapewnieniem wystarczającej przestrzeni dla innowacji;

19. wzywa Komisję do zbadania, w jaki sposób narzędzia oparte na sztucznej inteligencji można wykorzystywać na rynkach finansowych, w dziedzinach takich jak pośrednictwo, zarządzanie portfelem i automatyzacja przestrzegania przepisów, w celu realizacji celów unii oszczędności i inwestycji, w tym poprzez wspieranie inwestorów detalicznych w podejmowaniu świadomych decyzji inwestycyjnych, poprawę edukacji finansowej, wspieranie innowacji wśród przedsiębiorstw, ograniczanie fragmentacji rynku i zapewnienie bezpiecznego środowiska konsumentom; podkreśla, że osiągnięcie tych celów wymaga ram regulacyjnych neutralnych pod względem technologicznym;

20. uważa, że przepisy sektorowe regulujące wykorzystanie SI w usługach finansowych zasadniczo pozwalają już, aby uwzględnić wdrażanie SI w jej obecnej formie; podkreśla, że należy stale monitorować, czy w obecnych przepisach dotyczące usług finansowych mających zastosowanie do wdrażania SI występują zbiegi przepisów lub niedociągnięcia; podkreśla, że dodatkowe przepisy zwiększyłyby złożoność i niepewność, a ostatecznie groziłyby pozbawieniem sektora korzyści płynących ze stosowania SI; kładzie nacisk na fakt, że opieranie się na obecnych uregulowaniach wymaga stałej uwagi nadzorczej, skutecznego egzekwowania i jasnego podziału odpowiedzialności za zapewnienie zgodności, w szczególności w scenariuszach wdrażania SI w sposób transgraniczny lub zlecania go podmiotom zewnętrznym, a także monitorowania i oceny ewentualnych przyszłych luk wynikających z nowych rozwiązań w zakresie SI, jeżeli stwarzają one znaczne ryzyko dla konsumentów i stabilności finansowej; zdecydowanie zaleca Komisji i państwom członkowskim koordynację, która pozwoli uniknąć nadmiernie rygorystycznego wdrażania przepisów oraz

zapobiec tworzeniu nowych barier na rynkach transgranicznych; zauważa, że zgodnie z aktem w sprawie sztucznej inteligencji Komisja może ocenić wykaz zastosowań wysokiego ryzyka zawarty w załączniku III do tego aktu;

21. wzywa europejskie i krajowe organy nadzoru, aby wspierały odpowiedzialne wdrażanie SI przez promowanie spójnej interpretacji i proporcjonalnego stosowania obecnych przepisów; uważa, że odpowiednie uregulowanie wdrażania SI w sektorze finansowym wspiera jej rozpowszechnianie i zaufanie społeczne do niej; podkreśla, że postawa i podejście organów nadzoru są równie ważne jak same przepisy; zaleca, aby w działaniach nadzorczych priorytetowo traktować konkretne zagrożenia operacyjne w przypadku ich zidentyfikowania, a nie kwestie abstrakcyjne lub teoretyczne, a jednocześnie utrzymywać aktywne i proporcjonalne podejście do nadzoru poprzez zrównoważenie innowacji i ochrony konsumentów w celu zarządzania nieprzewidzianymi zagrożeniami wynikającymi z szerszego stosowania technologii SI; podkreśla rolę skutecznego monitorowania i przeciwdziałania zagrożeniom powiązanym ze sztuczną inteligencją, w tym związanym z nieprzejrzystością, koncentracją rynku i utratą rozliczalności, które mogą mieć wpływ na stabilność finansową;

22. wzywa Komisję i państwa członkowskie do usunięcia w UE barier wejścia dla innowacyjnych przedsiębiorstw finansowych opartych na SI, w tym poprzez usprawnione udzielanie licencji, transgraniczne przedsiębiorstwa scale-up i włączenie do ośrodków innowacji w zakresie nadzoru;

23. popiera badania nad wpływem sztucznej inteligencji na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem zasobochłonności i długoterminowej zrównoważoności, aby zwiększyć przejrzystość i pomóc instytucjom finansowym w ocenie tych aspektów i ich własnego śladu środowiskowego;

24. uważa, że wzrost wykorzystania SI, który może mieć wpływ na rynek pracy w sektorze usług finansowych, wymaga dobrych umiejętności w zakresie SI, umiejętności cyfrowych i zaangażowania talentów, wspieranych zarówno przez inicjatywy w zakresie podnoszenia kwalifikacji w sektorze publicznym, jak i rozwiązania rynkowe; wspiera wysiłki przemysłu i ukierunkowane inicjatywy, w tym partnerstwa publiczno-prywatne i programy przekwalifikowań, służące budowaniu wśród pracowników sektora finansowego kompetencji technicznych i etycznych w zakresie sztucznej inteligencji, zwłaszcza w odniesieniu do praw i ryzyka; podkreśla znaczenie opracowania strategii SI, które zwiększają wydajność, a jednocześnie wspierają dostosowanie, podnoszenie kwalifikacji i realokację pracowników, a równocześnie zapewniają znaczący nadzór i kontrolę człowieka; zwraca się o większą jasność w odniesieniu do wymogów aktu w sprawie sztucznej inteligencji,

zgodnie z którymi instytucje finansowe muszą spełniać wymogi dotyczące umiejętności korzystania ze sztucznej inteligencji; podkreśla ponadto znaczenie zapewnienia i promowania równego dostępu do narzędzi i usług SI, w tym dla mniej zdolnych cyfrowo segmentów społeczeństwa;

25. wzywa Komisję oraz europejskie i krajowe organy nadzoru do oceny wartości dodanej piaskownic regulacyjnych specyficznych dla SI, centrów innowacji i transgranicznych środowisk testujących usługi finansowe, aby umożliwić eksperymentowanie z innowacjami finansowymi opartymi na SI, cele zarówno dopomożenia przedsiębiorstwom typu start-up w testowaniu ich produktów, jak i umożliwienia obecnym instytucjom badania nowych zastosowań w kontrolowanym środowisku, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony konsumentów i integralności rynku; uważa, że odpowiednie wykorzystanie piaskownic regulacyjnych w zakresie SI mogłoby zaoferować uporządkowane nadzorowane środowisko testowe niezbędne do innowacji i odpowiedzialnego wdrażania SI w sektorze usług finansowych; zachęca europejskie i krajowe organy nadzoru do rozbudowy narzędzi i technologii nadzoru (SupTech) poprzez wykorzystanie SI oraz do włączenia ich do codziennych działań nadzorczych w celu poprawy wydajności i skuteczności nadzoru finansowego; zauważa, że narzędzia te mają na celu wspieranie, a nie zastępowanie ludzkich pracowników nadzoru;

°

° °

26. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządom i parlamentom państw członkowskich.